

Twée opstellen uit de Tweede Wereldoorlog

Van de familie Beuving uit Nuenen¹ kreeg de Historische Vereniging 't Vledder Kerspel onlangs een opmerkelijk schrift. Dit schrift, fraai versierd, behoorde aan Wilhelmina Verboom,² die tijdens de oorlogsjaren bij haar ouders woonde aan het adres Frederiksoord, van Eemneslaan, nu nummer 70. Zij kreeg dit schriftje, evenals alle schoolkinderen in ons land, in 1938 ter gelegenheid van het jubileum van Koningin Wilhelmina als 40-jarige vorstin van Nederland (1898 – 1938).³

De voorzitter van onze vereniging vroeg de redactie van Kerspeltokkies aandacht aan dit bijzondere schrift te besteden. Als lid van die commissie voldoe ik graag aan dat verzoek. In dit schrift staan 8 voorgedrukte opstellen en een aantal lege bladen. Deze lege bladen zijn bedoeld om de kinderen zelf opstellen te laten schrijven. "In die acht voorgedrukte opstellen is gepoogd om een beeld te geven van de betekenis van de Regering van Hare Majesteit voor ons land", zo lezen we in het voorwoord. Uit die acht opstellen hebben we een hoofdstuk gekozen, dat ons voor dit nummer geschikt leek met als onderwerp "Vrede en Veiligheid", in 1938 nog niet wetende dat twee jaar later de Tweede Wereldoorlog zou uitbreken. Dit opstel is afzonderlijk afgedrukt.

Op die lege bladzijden schrijft haar oudere broer Gabriel Verboom⁴ een aantal opstellen, waaronder een opstel over de bevrijding van Frederiksoord op 14 april 1945 en een opstel over de bevrijding van Nederland op 5 mei 1945. De opstellen zijn letterlijk overgenomen.

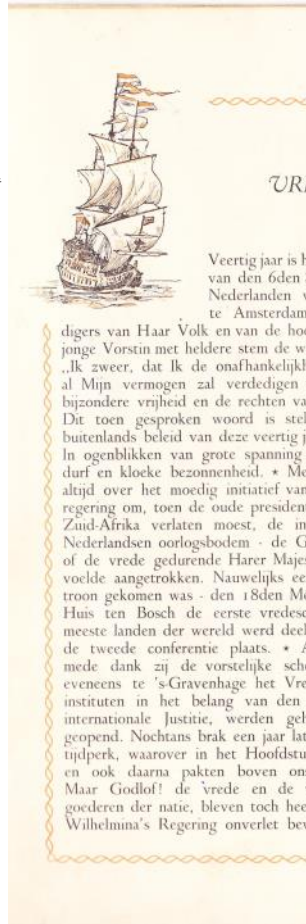
“ ...

Frederiksoord, April 1945

De Secretaris, de Heer Schumer, wordt afgezet wegens verkeerde handelingen met de Duitschers. (De naam van Lucas Schumer uit Vledder komt niet voor in de archieven van het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie, zodat deze claim ongegrond is. Red.)

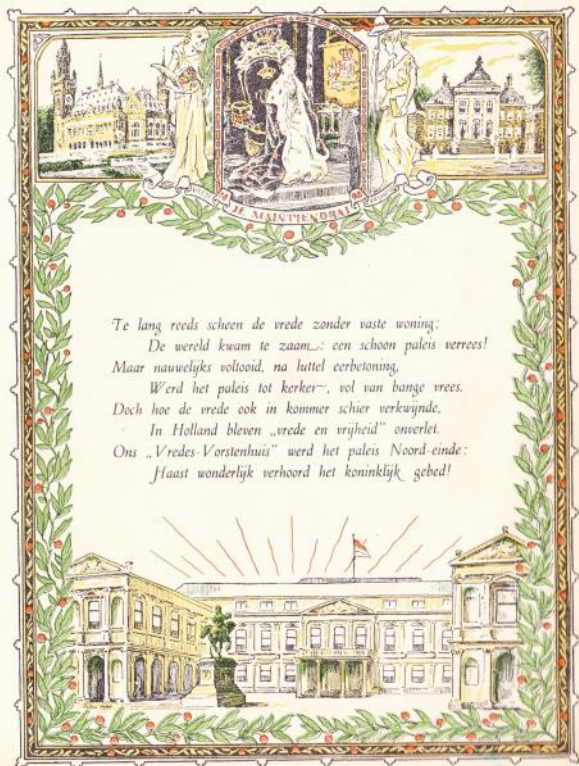

Den 14 April 1945. Groote troepen trokken den 14 April over de straatweg naar Steenwijk, den 15 April op zondagmorgen gingen er 57 groote autoos en 6 motorfietsen over den weg van Frederiksoord naar Noordwolde. Op 6 April was het volk van Frederiksoord en de gemeente Vledder onder dwang van den Duitschers aan het bunkers graven langs den straatweg van Nijensleek. In de maanden November en

DEDE EN VRIJHEID

het geleden, dat op dien schonen ochtend September 1898 H. M. als Koningin der werd ingehuldigd in de Nieuwe Kerk t. * Te midden van de vertegenwoordigste autoriteiten van het land sprak de woorden uit het Koninklijk eedsformulier: "Vrijheid en het grondgebied des Rijks met ons bewaren; dat Ik de algemene en in al Mijn onderdanen zal beschermen". "Het is de schoonste kenschetsing van het jaar. Meer dan eenmaal dreigden gevaren. De Koningin Haar Volk voor in bewondering spreekt de wereld nog in de Koningin in het tweede jaar Harer van de Boerenrepubliek, Paul Krüger, ons land zo vereerde figuur met een velderland - te doen halen. * Het was steeds regering zich tot Hollands bodem in half jaar nadat de Koningin tot den 1899 - werd te 's-Gravenhage in het conferentie gehouden, waaraan door de genomen. Acht jaar later, in 1907, vond Als gevolg van deze conferentie werd, denking van den Amerikan Carnegie, edespaleis gesticht, waarn verschillende vrede, zoals het permanente Hof van tuisvest. * In 1913 werd het paleis er de wereldoorlog uit. In dit bewegende "Bange dagen" meer wordt verteld, s land soms donkere wolken samen. vrijheid van zijn burgers, de hoogste l het veertig-jarig tijdperk van Koningin waard.

December 1944 kwamen vluchtelingen van Zeeland en Roermond naar Frederiksoord en Drenthe opzetten om daar onderdak te zoeken. In Januari, Februari en Maart kwamen jongens, meisjes en mannen met fietsen, karren en andere vervoermiddelen de IJsselinie over om voedsel te halen voor hun gezin of ouders in de steden als Amsterdam, Rotterdam, den Haag, Nijmegen, Arnhem en meer steden, honderden kinderen stierfen van den Honger. Daarna werd de IJsselinie gesloten en mocht niemand meer door.

Veel werd door de Duitschers gestolen en aangeboden voor eten. Zoo als een paard voor een pond boter, een Radio voor 12 eieren, spek voor stoelen. Verders verschillende dingen mee genomen. De huizen werden leeg gehaald, zoo als die van De Burgemeester van Holthe tot Echten, van de heer Van Deurzen, en velen meer.

De 14 april kwam de Oude Steenwijker Courant weer. Op een volgend blad staan enkele Versjes die ik hier in zal plaatsen.

G. Verboom, 15 April 1945

...”

Het tweede opstel over de bevrijding van Nederland in 1945.

“ ...

Het jaar 1945

Den 31 April is Hitler dood gegaan. Het was de hoofdmans van Duitschland. De Amerikaanse regeering heeft den 31 April pacetten uit de vliegmachien geworpen voor de bevolking van den Haag en meer steden, die maanden honger hebben geleden . Een week lang mochten den menschen niet van Drenthe naar Overijssel thoe, dus van Frederiksoord naar Steenwijk en ook niet van Frederiksoord naar Noordwolde.

De tijd van binnen wezen is sinds 12 April van 8 uur 's avonds op 10 uur gesteld en 's morgens 7 uur dat de menschen op straat mochten wezen. Op Vrijdag 4 Mei heeft Duitschland de wapens neer gelegen, terwijl Berlijn reeds 2 Mei al gevallen was.

Op Zaterdagavond heeft de Burgemeester Van Holthe tot Echten een toespraak gehouden over de vrijheid van Nederland, daarna sprak mijnheer Schuttevaer over de Oranjevereniging. De heer Bransma als commandant van de ondergrondse beweging verwelkomde de Burgemeester met zijn vrouw en ook de heer Dupon voor zijn medewerking.

Het Hoornmuziek speelde het Wilhelmus van Nassouwe, Wij willen Holland houden, Wij leven vrij, wij leven blij, enz. ...

Maandag 7 mei is heel Europa vrij gekomen. Nederland en Denemarken waren de slimste die hadden geleden van den oorlog, 's avonds 7 Mei werd afgeroepen dat ze Mussert gevangen genomen hadden in zijn hoofdkwartier, de 8 Mei reed de eerste tram weer van Oosterwolde tot Frederiksoord om eierkolen te vervoeren, daar was nog een locomotief, die hadden ze verstopt voor de Duitschers anders hadden ze alles meegenomen, maar ze konden er haast niet mee rijden.

Vanmiddag 8 Mei zal om drie uur de namen van krijgsgevangenen afgeroepen worden, die nog in leven waren.

...”

Met dank aan de heer en mevrouw Beuving-Bijker voor het beschikbaar stellen van dit bijzondere schrift.

Tiemen Stuiver (t.w.stuiver@upcmail.nl)

¹ Geert Beuving is getrouwd met Corrie Bijker, dochter van Jan Bijker en Wilhelmina Verboom. Bij het opruimen van de spullen na het overlijden van moeder vond men dit schriftje. Een betere bestemming dan het schriftje aan onze vereniging te schenken konden ze niet bedenken.

² Wilhelmina Verboom is geboren op 31 december 1926 te Boschoord en overleden op 18 februari 2015 te Vledder. Zij was getrouwd met Jan Bijker.

³ Koningin Wilhelmina werd geboren op 31 augustus 1880, zij was gehuwd met Prins Hendrik van Mecklenburg-Schwerin en zij overleed op 28 november 1962. Wilhelmina werd op 6 september 1898 als koningin ingehuldigd in de Nieuwe Kerk In Amsterdam. Haar enige dochter Juliana volgde haar op 4 september 1948 als koningin der Nederlanden op.

⁴ Gabriel Verboom is geboren op 18 februari 1918 te Boschoord en overleden op 25 maart 1976 te Beverwijk.